

החלטת בית הדין העליון

ערעור מועדון השחמט טירת הכרמל על החלטת ועדת המנדטים מיום 26.5.2024

עמותת מועדון שחמט טירת הכרמל (להלן – "מועדון טירת הכרמל") ערערה על החלטת ועדת המנדטים מיום 26.5.2024, בענין קביעת מספר הקולות שהוקצו למועדון לענין הבחירות הקרובות לאיגוד השחמט, אשר עתידות להתקיים בתאריך 24.6.2024.

טענות המערער:

1. ביום 26.5.24 פורסמה החלטת ועדת המנדטים על פיה נקבעו 0 קולות הצבעה למועדון טירת הכרמל.
 2. ביום 2.6.24 הגיש מועדון טירת הכרמל, באמצעות מר משה קציר אשר מנהל את מועדון טירת הכרמל ואת מועדון מרכז מצוינות בספורט (להלן – "מועדון מרכז מצוינות"), ערעור על החלטת ועדת המנדטים. לטענת מועדון טירת הכרמל כמפורט בערעור, יש להוסיף 3 קולות הצבעה למועדון טירת הכרמל, מן הנימוקים הבאים:
 - 2.1. למועדון טירת הכרמל משתייכות 2 קבוצות נוער (הפועל טירת הכרמל א' קבוצה 6061, והפועל טירת הכרמל ב' קבוצה 6062), ובעת הרישום לליגת הנוער המחוזית, היו רשומים בה 8 שחקנים בעלי פנקסי שחמטאי. כמו כן, הקבוצות השלימו באופן מלא את משחקי הליגה, ושילמו את מיסיהן. אי לכך, בהתאם לסעיף 8.1.4.3 לתקנון האיגוד, מועדון טירת הכרמל זכאי לשני קולות עבור שתי קבוצות הנוער בליגת הנוער המחוזית.
 - 2.2. כמו כן, לטענת המועדון יש להעניק לו קול הצבעה נוסף עבור 5 פנקסי שחמטאי במועדון.
 - 2.3. לחלופין - לטענת המועדון, מועדון טירת הכרמל הוא למעשה חלק ממועדון מרכז מצוינות. שניהם מנוהלים על ידי אותו מנהל (משה קציר) ושתייהן נכללו באותה ליגה: "ליגת נוער מחוזית מרכז מצוינות". כראיה, הציג מר קציר הודעת דוא"ל מאת מתנ"ס מרכז מצוינות, אשר מציין כי גם קבוצת טירת הכרמל מנוהלת ומצויה בבעלות מועדון מרכז מצוינות.
 - אי לכך, לטענת המועדון, גם אם הקבוצות אינן זכאיות לקולות במסגרת מועדון טירת הכרמל, הרי הן זכאיות לקולות במסגרת מועדון מרכז מצוינות. התוצאה תהיה אותה תוצאה, ויש להעניק 2 קולות הצבעה לשתי קבוצות הנוער, בין אם במסגרת מועדון טירת הכרמל ובין אם במסגרת מועדון מרכז מצוינות, ובנוסף עוד קול הצבעה עבור 5 פנקסי שחמטאי, ובסך הכל 3 קולות הצבעה.
 3. לאחר שהסתיים הדיון בערעור, פנה המערער לבית הדין בדוא"ל ופירט טענה נוספת: לטענתו, על פי כללי הליגה לא ניתן היה להעביר את שחקני טירת הכרמל למועדון מרכז מצוינות (למרות בקשתם לעשות זאת), ואי לכך יש לראות את ההעברה כבטלה ומבוטלת, ואת שחקני טירת הכרמל כמי שלא הועברו מהמועדון כלל. לטענת המערער, אם תתקבל טענתו זו, המועדון יהיה זכאי לקולות הצבעה עבור 2 קבוצות טירת הכרמל שעומדות בקריטריונים, ועבור 5 פנקסי שחמטאי.
- בית הדין הודיע למערער כי לא ניתן להוסיף הערות נוספות לאחר שהסתיים הדיון במעמד שני הצדדים.

טענות המשיב (האיגוד):

4. מועדון טירת הכרמל הינו מועדון עצמאי ונפרד ממועדון מרכז מצוינות. כל אחד מהם הינו עמותה רשומה, ומתנהל בנפרד מבחינת זכויות הצבעה.
5. בהתאם לסעיף 8.1.4 לתקנון, נדרשים שני תנאים מצטברים להענקת קולות הצבעה בבחירות: (1) האגודה השתתפה באופן מלא במשחקי אחת מהליגות בעונת המשחקית שקדמה לבחירות (סעיף 8.1.4.1); (2) במועד ההרשמה לליגה האחרונה שקדמה לבחירות, היו באגודה לפחות 8 שחקנים רשומים בעלי כרטיס שחמטאי.
6. לטענת האיגוד, מועדון טירת הכרמל אמנם שיחק עם שתי קבוצות נוער בליגה המחוזית לנוער, ובמועד ההרשמה לליגה היו חברים בו 8 שחקנים, אך רק ל-4 מהם היה כרטיס שחמטאי תקף באותה עת. יתר כרטיסי השחמטאי ליתר השחקנים, נרכשו על ידי המועדון בשנת 2024 לקראת משחקי ליגת הבוגרים.
7. לטענת האיגוד, בחודש דצמבר 2023 הועברו 7 שחקני טירת הכרמל, לבקשת המועדון, לשחק בליגת הבוגרים תחת מועדון מרכז מצוינות לספורט. אי לכך, 7 שחקני טירת הכרמל כבר אינם יכולים להיספר תחת מועדון טירת הכרמל החל מחודש דצמבר 2023, אלא תחת מועדון מרכז מצוינות בלבד (במועד זה, נותר במועדון טירת הכרמל רק שחקן אחד). ואכן, השחקנים שהועברו נלקחו בחשבון בספירת הקולות של מועדון מרכז מצוינות, וקיבלו קול הצבעה אחד עבור 5 שחקנים בהתאם לסעיף 8.1.4.3.4 לתקנון ("בנוסף לאמור לעיל, כל אגודה תקבל עוד קול אחד בגין כל 5 חברי אגודה שהיו, נכון ל-45 יום לפני מועד האסיפה, בעלי כרטיס שחמטאי בתוקף עד תום שנת האסיפה לפחות").
8. עוד טוען האיגוד, כי בתאריך 13.5.24 ביקש מועדון טירת הכרמל להעביר שוב את 7 השחקנים בחזרה למועדון טירת הכרמל. עם זאת, הבקשה להעברה הוגשה באיחור, פחות מ-45 ימים לפני הבחירות, ועל כן אינה יכולה להיחשב כהעברה תקפה לצורך הענקת קולות למועדון טירת הכרמל. לטענת האיגוד, המועד האחרון להגשת בקשות העברה אשר יכולות להיחשב לצורך הענקת קולות, היה 10.5.24 (45 לפני מועד הבחירות ב-24.6.24). בטענה זו, מתבסס האיגוד על סעיף 8.1.4.3.4 לתקנון, וכן על ההנחיות להגשת בקשות להקצאת קולות כפי שפורסמו באתר האיגוד לקראת הבחירות.
9. לטענת האיגוד, אילו מועדון טירת הכרמל היה מגיש את בקשת ההעברה ב-10.5.24 או לפני כן, ניתן היה לספור את שחקניו במסגרת מועדון טירת הכרמל.

המסגרת העובדתית הנדרשת להכרעה בערעור:

10. בדיון שהתקיים בפני בית הדין בתאריך 16.6.2024, בוררו העובדות הנדרשות להכרעה, ואלו הן העובדות כפי שהתבררו:
11. מועדוני טירת הכרמל ומרכז מצוינות הינם שני מועדונים אשר כל אחד מהם מאוגד כעמותה רשומה. שתיהן מנוהלות על ידי אותו מנהל (משה קציר):
עמותת מרכז מצוינות, מספר מועדון 2366, ע"ר 580675502, כתובת: רח' איילון 12, 5 קריית ביאליק.
עמותת הפועל טירת הכרמל, מספר מועדון 2380, ע"ר 510662190, כתובת: ז'בוטינסקי 43, טירת הכרמל.

האיגוד הישראלי לשחמט
בית הדין העליון

12. מועד סיום ההרשמה לליגת הנוער האחרונה, היה חודש ספטמבר 2023. במועד זה, היו רשומים במועדון טירת הכרמל 8 שחקנים, אך על פי רישומי האיגוד רק ל-4 מהם היה כרטיס שחמטאי באותה עת. יתר כרטיסי השחמטאי לחברי הקבוצות במועדון זה, נרכשו רק בשנת 2024.

13. על פי נתונים שהתקבלו ממזכירות האיגוד, מועדי רכישת כרטיסי השחמטאים של שחקני טירת הכרמל בשנת 2024 היו כדלקמן:

מס' כרטיס	מועד רכישה
205202	8.1.2024
205203	1.1.2024
198214	1.2.2024
205575	7.4.2024
201839	1.1.2024
205227	3.6.2024
194760	3.6.2024

14. ביום 5.12.2023 נתקבלה בקשת מועדון טירת הכרמל להעביר 7 משחקניו למועדון מרכז מצוינות. הנימוקים לבקשה זו פחות חשובים לעניינינו, אך נזכיר רק למען שלמות התמונה, כי הבקשה הוגשה לנוכח העובדה שבמועדון טירת הכרמל אין קבוצת בוגרים, והורי השחקנים ביקשו שילדיהם ישחקו בליגה לבוגרים שנפתחה בתחילת שנת 2024. כאמור, הבקשה אושרה, והחל מחודש דצמבר 2023 הועברו השחקנים תחת מועדון מרכז מצוינות ושיחקו במסגרת קבוצות הבוגרים שם.

15. מועד ההרשמה לליגות הבוגרים הסתיים (לאחר הארכה עקב המלחמה) בתאריך 17.12.2023. במועד זה, כאמור, רק ל-4 משחקני טירת הכרמל היה כרטיס שחמטאי תקף. במהלך שנת 2024 נרכשו בהדרגה כרטיסי שחמטאי לכל השחקנים, אך היה זה כבר בעיצומה של ליגת הבוגרים.

16. ביום 13.5.2024 ביקש מועדון מרכז מצוינות להעביר חזרה את 7 השחקנים למועדון טירת הכרמל. הבקשה אושרה, ומאז השחקנים רשומים תחת מועדון טירת הכרמל, ביחד עם השחקן הנוסף שהיה ונותר במועדון.

דיון והכרעה:

17. ראשית, יש להבהיר כי מועדוני טירת הכרמל ומרכז מצוינות הינם מועדונים נפרדים, וכל אחד מהם צריך לעמוד, בנפרד, בקריטריונים הנדרשים לפי סעיף 8.1.4 לשם קבלת קולות הצבעה.

18. סעיף 4.1 לתקנון האיגוד, קובע כי "כל גוף, אגודה או קבוצה בישראל שהתארגנו כעמותה ו/או מלכ"ר בהתאם לחוק העמותות.... (להלן "אגודה") ... יכול להיות חבר באיגוד". אמנם, לאיגוד סמכות לאשר, באמצעות ועדת חריגים, התאגדות של מספר קבוצות או אגודות תחת תאגיד אחד, ואולם לשם כך היה על המועדונים להגיש בקשה ולכנס ועדת חריגים, וזה לא נעשה במקרה כאן (סעיף 4.2 לתקנון).

19. אין לקבל את טענת מנהל הקבוצות מר קציר, כי מועדון טירת הכרמל אינו מועדון עצמאי אלא מהווה חלק ממועדון מרכז מצוינות. לא ראינו לנכון לתת משקל כלשהו לדוא"ל ממנהל מתנ"ס מרכז מצוינות, אשר לדעתו מדובר במועדון אחד תחת ניהול ובעלות אחת. בכל הכבוד, מנהל המתנ"ס אינו מגדיר את המסגרת התאגידית של המועדונים, אלא רק תקנון האיגוד.

האיגוד הישראלי לשחמט
בית הדין העליון

20. התנאים לקבלת קולות הצבעה לאגודה (עמותה) מפורטים בסעיפים 8.1.4.1-8.1.4.2 לתקנון, והם תנאים מצטברים כדלקמן:

20.1. העמותה השתתפה באופן מלא במשחקי אחת הליגות, לפחות במשך עונת המשחקים שתחילתה קדמה לאסיפה הכללית / בחירות;

20.2. לעמותה 8 שחקנים לפחות בעלי כרטיס שחמטאי בר תוקף במועד ההרשמה לליגה האחרונה שקדמה לאסיפה הכללית / בחירות.

21. לא מצאנו בסיס בתקנון לטענת האיגוד כאילו עמותת טירת הכרמל החמיצה את המועד לבקשת העברת שחקניה עד 45 ימים לפני מועד הבחירות. האיגוד הפנה אותנו להוראות סעיף 8.1.4.3.4, הקובע כי עמותה תוכל לקבל קול אחד בגין כל 5 חברי אגודה הרשומים אצלה, שהיו בעלי כרטיס שחמטאי תקף נכון ל- 45 ימים לפני מועד האסיפה. אלא שעיון בסעיף זה מעלה כי הוא כלל אינו עוסק במועד או בהגבלת מועד העברת שחקנים ממועדון למועדון לצורך ספירתם במנין השחקנים הנדרשים להענקת קולות.

22. מאידך, מצאנו בסעיפים שונים בתקנון, כי מזכירות האיגוד ו/או ועדת המנדטים יפרסמו את חלוקת הקולות עד 28 ימים לפני מועד האסיפה / הבחירות (סעיף 8.1.4.5, סעיף 8.1.9.5).

23. אמנם, ברור ומובן כי ועדת המנדטים זקוקה לפרק זמן של קבלת ועיבוד הנתונים מן האגודות השונות, לשם קביעת זכויות ההצבעה, ולפיכך נכון וראוי שפירסמה לוח זמנים להגשת הנתונים על פי שיקול דעתה. אלא שלא מצאנו בשום מקום בתקנון את פרק הזמן המקסימלי ל"הקפאת" הנתונים קודם למועד הקובע של פרסום ההחלטה, 28 ימים לפני מועד האסיפה. בנסיבות אלה, לכאורה, אין סמכות למזכירות האיגוד להרחיב פרק זמן מינימלי זה לכדי 45 ימים או כל פרק זמן אחר. לוחות הזמנים שנקבעו על ידי מזכירות האיגוד להגשת הנתונים, יפים לצרכים אדמיניסטרטיביים של התארגנות מתבקשת, אולם אינם יכולים להגביל את זכותו המהותית של מועדון לעדכן את פרטי זכאותו לקולות הצבעה, כל עוד לא פורסמה באופן סופי החלטת ועדת המנדטים.

יובהר עם זאת, כי לאחר פרסום ועדת המנדטים (28 ימים לפני הבחירות), מתחיל לוח הזמנים להגשת ערעורים ומתן החלטות בהם, ולא ניתן עוד לעדכן שינויים בזכאות המועדונים לזכויות הצבעה. לפיכך, בפועל, המועד האחרון בו ניתן להתחשב בשינויים בזכאות של מועדון לקולות, הוא לא יאוחר מ- 28 ימים לפני הבחירות.

24. לנוכח התנאים שפורטו לעיל, ובהיעדר מניעה תקנונית למתן תוקף לבקשת ההעברה של השחקנים מיום 13.5.24, ניתן לקבוע כי על ועדת המנדטים לבחון את זכאות מועדון טירת הכרמל לקולות הצבעה, בהתחשב בכך ששחקני הקבוצות חזרו למועדון.

25. יחד עם זאת אין בכך כדי להועיל למערער. בחינת קריטריוני הסף הנדרשים, גם בהתחשב בכך שכל השחקנים חזרו למועדון טירת הכרמל, מעלה כי המועדון אינו עומד בקריטריונים לקבלת קולות הצבעה. כך:

25.1. במועד זה, התקיים התנאי הראשון על פיו העמותה השתתפה באופן מלא במשחקי ליגת הנוער האחרונה לפני הבחירות, שהתקיימה בשלהי שנת 2023;

25.2. עם זאת, לא התקיים התנאי השני, המחייב בעלות על 8 כרטיסי שחמטאי בתוקף "במועד ההרשמה לליגה האחרונה שקדמה לאסיפה הכללית". קבוצות המועדון השתתפו בליגת הנוער, שההרשמה לה הסתיימה בספטמבר 23. במועד זה, לא היו למועדון 8 כרטיסי שחמטאי בתוקף. גם אם נבחן את מצב כרטיסי השחמט

האיגוד הישראלי לשחמט
בית הדין העליון

של חברי הקבוצה בעת הרישום לליגת הבוגרים (דצמבר 23), גם אז לא היו עדיין למועדון 8 כרטיסי שחמטאי בתוקף.

26. למעלה מן הדרוש מזכיר, כי המערער הוסיף (לאחר הדיון) את הטענה כי העברת שחקניו מלכתחילה ממועדון טירת הכרמל למועדון מרכז מצוינות, היתה בלתי תקפה, ואין להתחשב בה. כאמור, הודענו למערער כי אין לדון בטענה נוספת זו, שכן היא הועלתה לאחר סיום הדיון. יחד עם זאת, נבהיר, כי גם אם היינו דנים בטענה זו, לא היה בה כדי להועיל למערער, מן הסיבות שפירטנו לעיל. בשום שלב מן השלבים הרלוונטיים (מועד הרישום לליגת הנוער או מועד הרישום לליגת הבוגרים) לא היו במועדון 8 כרטיסי שחמטאי.

27. לפיכך, אין מנוס אלא לקבוע כי מועדון טירת הכרמל לא עמד בשני הקריטריונים הנדרשים לקבלת קולות הצבעה, והוא אינו יכול לקבל 2 קולות עבור 2 קבוצות הנוער. מסיבה זו (של אי עמידה בקריטריוני הסף), המועדון אף אינו יכול לקבל קול נוסף עבור 5 כרטיסי שחמטאי, אף שבמועד הקובע של 45 ימים לפני הבחירות היו בעמותה 5 כרטיסי שחמטאי בתוקף עד תום שנת האסיפה.

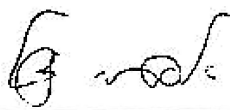
סיכום:

28. אנו דוחים את ערעור מועדון טירת הכרמל, וקובעים כי יש להותיר על כנה את החלטת ועדת המנדטים בענין היעדר זכאות המועדון לקולות הצבעה.

29. למרות שהערעור נדחה, ראינו לנכון להורות, באופן יוצא דופן, על החזרת האגרה למערער. הנימוק לכך הוא שהשתכנענו שהאיגוד טעה בנימוקים שנתן לאי מתן ניקוד למועדון טירת הכרמל, ובכך הטעה את המערער לחשוב שיש לו עילת ערעור. האיגוד טען בפני מועדון טירת הכרמל, וגם טען כך בדיון בפנינו, כי הסיבה לכך שלא הוענק ניקוד למועדון הוא היות ששחקניו לא הוחזרו במועד ממועדון מרכז מצוינות למועדון טירת הכרמל. אלא שמדובר בנימוק שגוי, ובכל מקרה (בין אם היו מוחזרים במועד או לא עוזבים את המועדון כלל) הם לא היו זכאים לקולות הצבעה.

היות שהטעות היתה של שני הצדדים, אנו רואים לנכון להחזיר למערער את האגרה.

ניתן היום, 19/6/2024

עו"ד אסתי נדל
חברת המותב

פרופ' דניאל מור
אב בית הדין

עו"ד אילן פורת
חבר המותב